

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Gž 96/05
08.02.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Vojimira Cvijovića, predsednika veća, Milomira Nikolića i Branislave Apostolović, članova veća, u parnici tužilaca Savezne organizacije kompozitora Jugoslavije "Sokoj" – Društvo za zaštitu autorskih prava, iz Beograda, čiji je punomoćnik AB, advokat, protiv tužene BB, čiji je punomoćnik BV, advokat, radi isplate autorske naknade, odlučujući o žalbi tužene, izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Vranju P.1/04 od 25.4.2005. godine, u sednici održanoj 8.2.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana žalba tužene i POTVRĐUJE presuda Okružnog suda u Vranju P.1/04 od 25.4.2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Vranju P.1/04 od 25.4.2005. godine, stavom prvim izreke odbijen je prigovor tužene o stvarnoj nadležnosti Okružnog suda u Vranju za rešavanje ove pravne stvari. Stavom drugim izreke odlučeno je da se održava na snazi rešenje Trgovinskog suda u Leskovcu I.1403/02 od 28.5.2002. godine, za iznos glavnog potraživanja od 28.250,00 dinara po računu br.59/101/2001 od 21.5.2001. godine za period od 1.12.1997. godine do 31.5.2001. godine sa kamatom počev od 31.5.2001. godine, pa do konačne isplate, kao i za iznos od 600,00 dinara po računu br.2484/300/2001 i juna meseca 2001. godine za period od 1.6. do 12.6.2001. godine sa kamatom počev od 16.7.2001. godine pa do isplate, kao i za troškove izdavanja platnog naloga. Stavom trećim izreke ukinuto je isto rešenje za iznos glavnog potraživanja od 4.000,00 dinara po računu br.59/101/2001 od 21.5.2001. godine za period od 1.4.1997. godine do 1.12.1997. godine sa pripadajućom kamatom, a podneta tužba je odbačena zbog presuđene stvari. Stavom četvrtim izreke obavezana je tužena da tužiocu plati na ime troškova parničnog postupka iznos od 21.720,00 dinara.

Protiv navedene presude tužena je blagovremeno izjavila žalbu zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu čl.372. ZPP ("Službeni glasnik RS" br.125/04 koji je stupio na snagu 23.2.2005. godine), Vrhovni sud je našao da je žalba tužene neosnovana.

U provedenom postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl.361. st.2. ZPP, na koju Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti, a nema ni bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl.361. st.2. tač.12. ZPP, na koju se žalbom neosnovano ukazuje, jer je izreka prvostepene presude jasna i razumljiva, ne protivureči sama sebi niti razlozima presude, sadrži sve razloge o odlučnim činjenicama i nema nedostataka zbog kojih se ne može ispitati. Takođe nema ni bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl.361. st.1. ZPP, a u vezi čl.193. st.2. i čl.195. ZPP, jer u konkretnom slučaju nije bio potreban pristanak tuženog za subjektivno preinačenje, obzirom da je BB osnivač i vlasnik "VV", u vezi čl.29. i 7. Zakona o privatnim preduzetnicima ("Službeni glasnik SRS" br.54/89 i 9/90 i "Službeni glasnik RS" br.46/99...101/05). Navedenim odredbama propisano je da osnivač odgovara za obaveze koje proisteknu u obavljanju delatnosti radnje celokupnom svojom imovinom, i da je firma ime pod kojim se vodi radnja a sadrži lično ime osnivača radnje, predmet poslovanja i poslovno sedište. S toga je neosnovan navod tužene da je u konkretnom slučaju bilo potrebno tražiti saglasnost tužene za subjektivno preinačenje tužbe sa firme na fizičko lice.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju sledi da je po predlogu poverioca SOKOJ-a za izvršenje na osnovu verodostojne isprave, protiv dužnika "VV" čiji je vlasnik BB, Trgovinski sud u Leskovcu je rešenjem I.1403/02 od 28.5.2002. godine odredio izvršenje kao i troškove poverioca u iznosu od 6.605,00 dinara. Protiv ovog rešenja dužnik je uložio prigovor pa je rešenjem Ipv.506/02 od 23.9.2002. godine stavljeno van snage rešenje od 28.5.2002. godine u delu kojim je određeno izvršenje, ukinute sve sprovedene radnje, s tim da se postupak nastavi kao povodom prigovora protiv platnog naloga. Tuženi je podneskom od 2.6.2003. godine istakao da je prestao da postoji sa danom 12.6.2001. godine, pa se Trgovinski sud u Leskovcu rešenjem P.929/02 od 2.6.2003. godine oglasio stvarno i mesno nenađeljnim i predmetne spise dostavio Opštinskom sudu u Vladičinom Hanu. Vrhovni sud je rešavajući sukob stvarne nadležnosti odlučio da je za rešavanje ove pravne stvari nadležan Okružni sud u Vranju. U postupku je utvrđeno da je tuženom izvršena dostava računa 22.5.2001. godine pod rednim brojem 5 i 9.7.2001. godine pod rednim brojem 317. Iznos autorske naknade je utvrđen na osnovu nalaza i mišljenja veštaka finansijske struke polazeći od odredaba Pravilnika o naknadama za javno izvođenje i saopštavanje javnosti muzičkih dela ("Službeni list SRJ" br.20/94) i Tarife za naknade za javno izvođenje i saopštavanje javnosti muzičkih dela koji je sastavni deo navedenog pravilnika ("Službeni list SRJ" br.20/94) i iznosi 28.250,00 dinara.

Pravilnici su u ovaku utvrđenog smjernicnog stanja pravimo je prvoštepeni suu primenio materijalno pravo kada je održao na snazi rešenje Trgovinskog suda u Leskovcu na iznos glavnog potraživanja od 28.250,00 dinara za period od 1.12.1997. godine do 31.5.2002. godine kao i za iznos od 600,00 dinara za period od 1.6. do 12.6.2001. godine i ukinuo isto rešenje za iznos glavnog potraživanja od 4.000,00 dinara za period od 1.4.1997. godine do 1.12.1997. godine i tužbu odbacio zbog presuđene stvari, u smislu čl.19. Zakona o autorskim i srodnim pravima, a u vezi čl.3. st.4. Pravilnika o naknadama za javna izvođenja i saopštavanja javnosti muzičkih dela ("Službeni list SRJ" br.20/94).

Odredbom čl.19. Zakona o autorskim i srodnim pravima propisano je da autor ima pravo na ekonomsko iskorišćavanje svog dela kao i dela koje je nastalo preradom njegovog dela, s tim da za svako iskorišćavanje autorskog dela od strane drugog lica autoru pripada naknada ako zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.

Članom 3. st.4. Pravilnika o naknadama za javna izvođenja i saopštavanja javnosti muzičkih dela ("Službeni list SRJ" br.20/94) propisano je da se lokalnim radio stanicama i lokalnim televizijskim stanicama smatraju sve radio difuzne organizacije, odnosno radio stanice i televizijske stanice koje ne pripadaju Radio televiziji Srbije i Radio televiziji Crne Gore. Tarifnom broju 18. Tarife za naknade za javno izvođenje i saopštavanje javnosti muzičkih dela koje je sastavni deo Pravilnika o naknadama za javno izvođenje i saopštavanje javnosti muzičkih dela ("Službeni list SRJ" br.20/94) propisano je da lokalne radio stanice plaćaju naknadu mesečno prema trajanju i emitovanju u nedelji i to do 50 časova 500 bodova a od 51 do 100 časova 1.000 bodova, s tim što je propisano da ako lokalne radio stanice ne dostave tačne podatke o bruto prihodu ukupno obračunata naknada uvećava se za 100%.

Imajući u vidu citirane zakonske odredbe kao i da je tuženi \"VV\" postojao do 12.6.2001. godine, čiji je vlasnik BB, da nije postojao zaključen ugovor između SOKOJ-a i \"VV\", da je prilikom obilaska na terenu utvrđeno da tuženi odnosno vlasnik nije plaćao autorsku naknadu, da su računi dostavljeni ali da on ni po dostavi računa nije izvršio naplatu, da je tužena kao vlasnik radio stanice koja je prestala da postoji odgovorna svojom imovinom za obaveze radio stanice koje su nastale u vreme njenog poslovanja, to je pobijana odluka u svemu pravilna i zakonita.

Neosnovano tužena u žalbi ukazuje na nedostatak aktivne legitimacije, jer je tužilac organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskih prava kompozitora, a Zakon o autorskim i srodnim pravima koji je bio na snazi u periodu za koji se potražuje autorska naknada svojim odredbama od čl.144. do 170. je odredio status, osnivanje uslova, način rada i obaveze organizacije za kolektivno ostvarivanje autorskih prava. Pored toga, tužilac ima i dozvolu za obavljanje delatnosti kolektivnog ostvarivanja autorskog prava, koja prava se tiču muzičkih autorskih dela izdata od strane Saveznog zavoda za intelektualnu svojinu br.3101/1.98 od 28.7.1998. godine.

I po oceni ovog suda, pravilno je prvoštepeni sud primenio materijalno pravo kada je odbio kao neosnovan prigovor zastarelosti potraživanja bazirajući svoju odluku na odredbi čl.371. Zakona o obligacionim odnosima kojom je propisan opšti rok zastarelosti potraživanja koji iznosi 10 godina ako zakonom nije određen neki drugi rok zastarelosti. U konkretnom slučaju ne mogu se primeniti odredbe čl.374. i 378. Zakona o obligacionim odnosima kojima je propisan rok zastarelosti za međusobna potraživanja iz ugovora o prometu roba i usluga između pravnih lica (čl.374. Zakona o obligacionim odnosima kojim je propisano da takva potraživanja zastarevaju za 3 godine, a odredbom čl.378. predviđeno je dvogodišnji rok zastarelosti za potraživanje radio stanice i radiotelevizijske stanice za upotrebu radio prijemnika ili televizijskog prijemnika.

Imajući u vidu navedene zakonske odredbe, kao i da je tuženi \"VV\" prestao da postoji ___.2001. godine, to se ne može primeniti odredba čl.374. kao ni odredba čl.378. Zakona o obligacionim odnosima, pa je pravilno prvoštepeni sud primenio materijalno pravo kada je ocenio istaknuti prigovor zastarelosti potraživanja kao neosnovan. Tužena je kao vlasnik radio stanice koja je prestala da postoji odgovorna za obaveze radio stanice u vreme njenog poslovanja. S toga je tužena obavezna na isplatu iznosa od 28.850,00 dinara koji je utvrđen prema odredbama Zakona o autorskim i srodnim pravima i odredbama Pravilnika o naknadama za javna izvođenja i saopštavanja javnosti muzičkih dela i o naknadama koje naplaćuje SOKOJ.

Isticanje tužene da za vreme ratnog stanja u 1999. godini nije radila kao i u periodu od 6 meseci u 1998. godini, kada je tuženoj radio stanica oduzeta, je irelevantno iz razloga što za ove periode nije ni vršeno fakturisanje naknade, odnosno za te periode autorska naknada se i ne potražuje.

Sa iznetih razloga, Vrhovni sud je odlučio kao u izreci, na osnovu čl.375. ZPP.

Predsednik veća - sudija

Vojimir Cvijović, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

dm